

Zib, poezija, Zagreb, ¹1998; ²2001

job

(hrvatsko pjesništvo devedesetih)

rekao sam mu: pojest će te mrak iz emilijinih očiju
Branko Ćegec: *Stanje stvari*

on, hrvatski pjesnik,
ulazi u sobu i pažljivo zateže
ljepljivu vrpcu na prozore,
prvo križ, zatim pravilne četvrtine,
sunce se u svjetlećim strelicama
prelama, on provjerava rubove i
čvrsto ih steže

ulazi njegova žena, pruža mirno
nogu ispred noge, lijepo je da nismo
morali danas ići dolje, ne usuđuje se
pitati je kako se na engleskom kaže
sklonište. mrtvi mrak sobe pokriva
postelju. on bi joj htio reći spavaj,
ali boji se, na drugoj su strani njezine
uperene oči

sve što imam stekla sam gledajući,
a sad je zamračenje

htio je pisati pjesme gdje bi imena
zvučala kao hot dog u ustima crnkinje

...

*koje nas dodiruje iz sve
dubine tvoga nebeskog mraka*

bože, konačno mir.

gdje je taj svijet. povuci prste
iz tih rana, nevjerni Toma.

mrak.

* * *

Ustajem u 5
i legnem prije toga
broja.

To možda nije dovoljno
za jednu povijest.

Ustajem u 5
i tražim prije toga
broja – ispod stola
u mlakoj vodi,
između tri vilice –
ta će radost biti
jutro – ta će radost
biti zlatna žličica
– ona nije Jerzy, koja
nije Josip, nije vjeverica,
koja skače u tamnoj
šumi i piše radosne pjesme
za djecu.

Ustajem u 5
i legnem prije toga broja –
to nije lijep rukopis
za Novu godinu ili jesen,
bakarsku vodu, u Varićakovoj,
nad mojom sobom, nadvija se
bijela stijena Krka, muškarac i
žena s košarom na leđima, između
smokava, maslina i bure –
skoro su na vrhu slova A.
(Koje kao što znamo...)

Jerzy, Jerzy, skoči vjeverica
i ugasi svijeću
nad dubokom
vodom Dunava.

* * *

U jesen 199 godine u Vinkovcima,*
mala je kuća rečenice, ugodna, otvorenih prozora
i vrata, i nije moja, slična vrapcima s Hvara, ali
uvijek, bol je u peti, pokraj svakoga maloga
zelenog parka, gdje pada kiša, proljeće, i s prozora
nebodera prodiere onaj početnički, tvornički,
nedorađeni i stvarni zvuk, zvuk jeseni, zvuk
klavira, zvuk sirene

* * *

muškarac sjedi u zimskom vrtu
australije i jede naranče. za
sat vremena nastupit će toplina.
ribe u kućnom bazenu. mladić
za uređenje dvorišta. japanac na
putu u novu kuću. hong kong se njiše
kao hong/kong/hong/kong. ako veseli
dječaci izmaknu skele, past će dva
boda. muškarac sjedi u zimskom vrtu
australije i jede naranče. za
sat vremena nastupit će toplina.
– onih nekoliko zatvorenih vrata, oko
njegovih ruku, sličje jatu ptice
koje obilaze umrle negdje na sasvim
drugom kraju šume.

for sale

kuće u sumrak. kućama na tragu. kuće na osami.
kuće uz obilaznicu. kuće na rubu aerodroma. kuće
na 500 metara od zadnje benzinske. kuće na
druvoj strani brda. kuće pokraj mehaničkoga
svjetionika. kuće u razini petlje. 3 kuće u brdu.
kuće uz prolazna mjesta vlaka. napuštene kuće,
kuće na prodaju. kuće koje ne daju pričati o sebi.
kuće s dvorištem. kuće s mirisom Etiopije. kuće sa
zvukom pijeska. roditeljska kuća. kuća moje braće.
i kuća moje sestre. udana kuća. rastavljena kuća.
kuća "mahnitog Orlanda". kuća užitka. kuća u
kojoj se jezik bori s vjetrom uspomena. kuća
zločina. kuća u kojoj se dogodila ljubav. kuća
pijanca. i kuća ljubavnika. ljubavna kuća. javna
kuća. kuća s pustim dvorištem.
kuća sa siromašnom djecom. kuća s ljetnim i zimskim ferijama.
kuća Čehova i kuća Gogolja. kuća u
kojoj spava Josip. kuća iz koje bježi Egipat. kuća
ispred koje lijepa žena širi rublje. tajne kuće. kuće
tajne.

kuća – još ću se ja vratiti, dobacuje mi.
izroni onda divlja velika bijela glava
i otjera me ispred tvojih vrata. potrčim.

kuća – još ćemo se mi sresti, poručim ja.
smješten sam u zlatnom trokutu vrapča,
stenjevca i popovače, gdje raste zaboravljena
biljka dobrote.

kuća – još ćeš ti popit svoj otrov.
terenci su odložili svoje plave bluze. u
autu (1981) ulazim u zavičaj kao u crtež iz
čitanke. samo tako žene mogu biti stare.
samo tako snijeg može biti bijel. samo tako
mogu misliti na jeziku koji protjerao svaku
sličnost sa mnom.

kuća – kojoj ću dati imena mojih prijatelja.
kuća muškarac. žena kuća.
kuća sin i kći kuća.
kuća u opasno nedjeljno poslijepodne.
kuća iz koje netko izleti i vikne mi: hej!

* * *

na putu od slobostine do golske.

blaženi neispunjeni dijelovi dana, kad je
prva stranica ispred portira, kad se pas vuče
po otpadu. mračni mladići natežu ruke. mir
prve sjene iza semafora.

na putu od golske do slobostine.

blaženi trenuci disanja. kad se ne mora reći
riječ poezija. kad o tijelu žene ne govorim "mi".

institute for humanistic studies

vlak ide. vlak ide. vlak ide. vlak ide. na
rubu poljane gdje jedan muškarac tri
žene ljubi. vlak ide. vlak ide. vlak

ide. u noć u čijem dnu rastu mali skakavci
i svjetlo dopire do tvoga oka. vlak ide.
vlak ide. vlak ide. vlak

ide. tamo gdje sebe učim misliti o svome
lijevom i svome desnom palcu. vlak ide.
o grču i podnevu. o radosti. vlak ide. vlak

ide. gdje se marija miluje vodom. i govori
poezija u prenočištu. vlak ide. vlak ide. vlak

ide. kao napjev kaznionice. kao povijest
prostitucije. vlak ide. gdje se presvlače žena
i muškarac. vlak ide. vlak ide. vlak

ide. gdje ćeš pružiti ruku i reći brdo je
upaljeno kao tijelo. bijelo stijenje visa.
šaptat ćeš bradat kao svraka crn. vlak

ide. šaptat ćeš kao ljubavnik sa srednjim
prstom u ženi koja hoće te. vlak ide. vlak
ide. vlak ide. vlak ide. vlak

ide. na rubu poljane gdje jedan muškarac
tri žene ljubi. je li to umjetnost. je li to
umjetnik. je li to? vlak

ide. vlak ide. vlak ide. vlak ide. čitajući
pjesme američkih pjesnika znam da postoji
poezija koju bih želio pisati – vlak ide. vlak

ide. vlak ide. kao tekst pokreta na tekućoj
vrpci – jer, na drugoj strani mi uporno
stojeći starimo. vlak ide. vlak ide. vlak

ide. ali i čemu san o promjeni: vlak ide.
vlak ide. gdje volim kraj njemačkog filma.
vlak ide. jer ima glazbu vječnosti. vlak

ide. vlak ide. vlak ide. Stipanova je kosa
na balkonu zajedno s vjetrom. vlak ide. vlak
ide. s Lukinom rečenicom o ribi i ptici... vlak

ide. vlak ide. vlak ide. & sjedeći prepoznajem.
vlak ide. & dvije žene u sjedalima ispred mene.
vlak ide. & znam priču o njihovoj patnji. vlak

ide. vlak ide. & što je mala riječ za vrata
kroz koja su prošle. vlak ide. vlak

ide. vlak ide. vlak ide. vlak ide. vlak

ide. – ali, znam li misliti. vlak ide. kao voljeti.
vlak ide. i nadalje o poeziji. o lyn. vlak ide.
u prozi bi pisalo: žena pored mene. vlak

ide. daje znak ljepoti. vlak ide. vlak ide.
zelenila oko nas. ali ni ja ne bih o vjeri.
vlak ide. u riječ. vlak

ide. ne bih ustuknuo pred ribarima. vodonošama.
poštarima. vlak ide. vlak ide. ali smijem li
sklopiti oči. ili nastaviti čitati. vlak ide. vlak

ide. & kao da se ništa nije dogodilo.
hoću li ustati. vlak ide. i reći, nešto o patnji &
o njihovim tijelima. ili šutjeti. vlak

ide. vlak ide. vlak ide. & zelenilo traje
& žene, ispred mene, listaju prospekt
& *wir bauen zügig*. vlak

ide. & smiješe se, razmjenjuju sitne pažnje...
vlak ide. vlak ide. na rubu poljane gdje
jedan muškarac tri žene ljubi

planina
hrvati putuju
jutarnjim vlakom u pod
rezanim hlačama s djecom
u sloveniju su obučeni u teksas
i misle da znaju čitati pjesme. pas odlazi hitro
u trgovinu sa župnikovom torbom. riječ strepnja tu stane
pa se okrene i ti slinav i bradat ljubiš sve i tako je uređen
svijet da ti više nisi ti. svaki po sebi priročan beteg koliko
god veće more človik se usiluje skrovito i potajno držati.

hvar / glagoli

muškarac ulazi u vinograd,
sjeda i plače na rubu otoka,
gdje Bog više ne čeka zvijezde
da bi se objavio moru,
žena ustaje i skače u more,
Jedan i Drugi šute

ja sada znam da se nije moglo
dogoditi ništa: skok je skok,
more samo more, jedna zvijezda
samo Bog, koji uopće i ne želi
da ga se, sada, bilo što o tome
pita

balaton

balaton nije baltimor,

ali nedjelja je opasna
kao državni praznik –
zaobišli smo ukoričenu
povorku i s leđa prišli
pijancu

sada se iz bogate košare
vade sir, boce i vino,
tko će poslije mnogo
godina u očaju zaboraviti
pokraj velike slike
ženu s ružom u ruci:
a history of the united
states i zarežati

balaton nije baltimor

vrt finci kontinijevih

prije nego li sjednem za ovaj
stol, oprat ću ruke, poezija
ne trpi traktate o sebi, za-
gristi svježju kost, ona ne
dopušta da propadne u barutu
jezika, prahu i bromu to malo
kiše, potražiti ću toplu ženu,
jer nijednu riječ nikada nećeš
dodirnuti da te ona ne pita o
sebi, zatvoriti oči, zaroniti i,
tada, kreću s tavana svi mrtvi,
iz začuđenih usta isplove crni
ozbiljni barkaroli i širokim
zamasima pjevaju glasno
nad otvorima neba

what do you do in case of fire

jedan se starac spušta autom
niz ljetne ceste otoka i
sve je tu: more i prašina,
sunce i sol, on neumorno
plovi i nevidljivi megafon
ispunja jaru jeftinom
malteškom pjesmom, on
se spušta niz otok
u jednoj brzini
I am Lawrence of Arabia
– ali što ometa tu
vedru sliku u trajanju
i otkud znoj ispod
bijeke košulje

psalam, pjev tamnog anđela

ja samo znam da na mjestu
gdje si gola ušla u praznu
sobu i rekla nije dobro
baviti se morem, sada rastu,
katedrale i gromovi,
glazba i planine

patetični vokativ

evo ga. kako se otkriva ljeto
u zamračenom gradu. nisi zadnji
kartograf i žena je izmakla s psom
na uzici. pločnik je crn. i to se zove
novi zagreb. tamo gdje te zapljuskuje
more, sva su ti usta puna soli. žurno
se uspinješ po žutoj ploči. ispod u znoju
dahću lijepe životinje kao muškarac koji se
sanja u, to sigurno nije val koji te diže i
prene guštera, glavi i ruci, koja sada nijema
leži pokraj noge, na mjestu gdje bi započela strast,
čući strah i nijem je pas čuvar. kao i ti u bijeloj
plahti s nekoliko šutljivih zlatnih ribica u ustima.

stipan

dugo je to bila mrvica
i mislio sam, bože,
hoće li

sad je već dovoljan pogled
usne, koji tako jednostavno
hoćemo reći – smije se, ali,
nagnut čudim se, zar je tako
svijet malen da u njemu ne mogu
naći ništa što bi opisalo
dio moje smrti i radost nad
njegovim otvorenim vratima